

**Wymagania edukacyjne z języka polskiego
w roku szkolnym 2019/2020**

dla klas

drugich

XXV Liceum Ogólnokształcącego

w

Krakowie

według

Programu nauczania języka polskiego

Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka Katarzyny Olejnik

zgodnie z obowiązującą podstawą programową

Opracowanie

Katarzyna Jędrzejczyk - Kiełbasa

Tematyka	Ocena – dopuszczający uczeń:	Ocena – dostateczny uczeń:	Ocena – dobry uczeń:	Ocena – bardzo dobry uczeń:	Ocena – celujący uczeń:
ROMANTYZM					
<i>Romantyzm, czyli nowa rzeczywistość</i>	- wyjaśnia znaczenie słowa <i>romantyzm, romantyczny</i> ; - podaje daty wiążące się z powstaniem romantyzmu w Europie i w Polsce;	- podaje cechy romantyzmu jako epoki; - podaje okoliczności wiążące się z początkami romantyzmu w Europie i w Polsce;	- przedstawia sferę ideową epoki; - przedstawia zmiany w sferze sztuki;	- porównuje epokę oświecenia i romantyzmu; - wyjaśnia podstawowe pojęcia;	- czyta i objaśnia obrazy romantyczne;
<i>Skaly kredowe na Rugii. Nastrój w malarstwie romantycznym</i>	- określa własny nastrój związany z obrazem; - nadaje obrazowi własny tytuł;	- przedstawia kompozycję obrazu; - opisuje kolory wody;	- wyjaśnia symbolikę zagłowców; - interpretuje gesty postaci;	- wyjaśnia symbolikę morza; i wiąże z ideą panteizmu; - omówić nastrój wzniosłości;	- interpretuje obraz w kontekście podanych tytułów; -redaguje tekst interpretujący obraz;
<i>W dziedzinie Ducha. Filozofia epoki romantyzmu</i>	- przedstawia historiozofię na podstawie pierwszych akapitów tekstu Hegla; - wskazuje związek myśli historiozoficznej Hegla z ideami oświecenia;	- wyjaśnia symboliczny sens kielka drzewa;	- wyjaśnia, kim jest Duch według Hegla; - wymienia etapy postępu wolności w dziejach; - określa kierunek i cel rozwoju dziejów; - opisuje los wielkich ludzi;	- charakteryzuje etapy postępu wolności w dziejach; - opisuje poziom wolności ludzi w każdej z epok; - wyjaśnia rolę wybitnych jednostek w wizji Hegla;	- redaguje tekst interpretujący wydarzenie w świetle myśli historiozoficznej Hegla; - właściwie dobra argumenty;
<i>Miej serce i patrzaj w serce... Miłość i śmierć w balladach Mickiewicza i Tuwima</i>	- podaje genezę ballad Mickiewicza; - wyjaśnia związek motu z treścią utworu; - określa bohatera <i>Śmierci</i> Tuwima; - wskazać refren w wierszu;	- rozpoznaje postaci w utworze; - określa wypowiedzi narratora w trzeciej osobie; - analizuje wypowiedzi bohaterki; -określa sens refronu;	- charakteryzuje bohaterkę poprzez jej wypowiedzi; - określa wypowiedzi narratora w pierwszej osobie; - poprawnie uzupełnia tabelę; - analizuje sytuacje w obu utworach;	- wyjaśnia sens ostatniego zdania wypowiedzi narratora; - interpretuje opozycję „prawdy martwe –prawdy żywe”;	- porównuje tematykę i nastrój obu ballad; - odnosi się do innego utworu miłosnego; - interpretuje symboliczny sens zakończenia w odniesieniu do tytułu;
<i>Bywam albo w niebiosach, albo w piekła mękach... Obraz miłości romantycznej w utworach A. Mickiewicza</i>	- podaje genezę utworu; - wskazuje porównania w utworze; - wskazuje fragmenty, w których ujawnia się osoba mówiąca; - opisuje sytuację przedstawioną w sonecie;	- wyjaśnia sens porównań; - określa temat wypowiedzi podmiotu mówiącego; - określa adresata wiersza; - określa swoistość dialogu w utworze;	- określa rolę środków stylistycznych w utworze; - wskazuje cechy miłości romantycznej w wierszu; - określa funkcje paralelizmu w utworze; - wyjaśnia, dlaczego <i>Niepewność</i> jest piosenką;	- przedstawia egotyzm osoby mówiącej; - formułuje prawdy o miłości; - przedstawia podobieństwa między uczuciem podmiotu a postawą werteryzną; - podaje odpowiedź na pytanie zawarte w wierszu; - przedstawia sposób narastania napięcia w utworze;	- charakteryzuje wizję miłości ukazaną w wierszu; - porównuje wizję miłości z sonetu i miłości romantycznej; - redaguje tekst ukazujący obrazy miłości romantycznej;
<i>Jedźmy, nikt nie woła...Nastrojowość i refleksyjność Sonetów krymskich</i>	- podaje genezę utworu; - określa kolorystykę w utworze; - wskazuje instrumentację głoskową w sonetach	- określa, jak metafora żeglugi organizuje wypowiedź osoby mówiącej; - podają wpływ kolorystyki na nastrój wiersza; - określa rolę instrumentacji głoskowej; - charakteryzuje zachowania podróżnych w sonecie <i>Burza</i> ;	- przedstawia, jak podmiot mówiący kształtuje przestrzeń w dwóch pierwszych strofach utworu; - omawia obrazowanie w sonecie <i>Burza</i> ; - określa kontrast między reakcjami ludzi a „jednego podróżnego”;	- uzasadnia tezę o nadwrażliwości słuchowej podmiotu; - interpretuje sonet <i>Stepy akermaskie</i> ; - charakteryzuje bohatera sonetu;	- wykonuje rysunki do <i>Stepów akermaskich</i> ; - porównuje sonety Petrarcki i Mickiewicza;
<i>Gdzie jesteś, o miłości, potęgo i chwalo?...</i>	- wskazuje elementy świata przedstawionego w sonecie	- wskazuje inwersję w sonecie <i>Bakczysaraj</i> ;	- wyjaśnia znaczenie aluzji biblijnej i paradoksu w sonecie <i>Bakczysaraj</i> ;	- interpretuje wiersz jako utwór o konflikcie między kulturą a naturą;	- interpretuje sonet <i>Bakczysaraj</i> jako poetycką refleksję

Refleksje historiozoficzne w <i>Sonetach krymskich</i>	<i>Bakczysaraj</i> ; - wskaże epitety kształtujące kolorystykę świata przedstawionego w sonecie <i>Bakczysaraj w nocy</i> ; - wymienia słowa tworzące koloryt lokalny;	- określa jej rolę wskazanych epitetów, odwołując się do pojęcia orientalizmu w sonecie <i>Bakczysaraj w nocy</i> ; - określić rolę podmiotu mówiącego;	- wyjaśnia znaczenie instrumentacji głoskowej w sonecie <i>Bakczysaraj</i> ; - interpretuje metafory dotyczące nocy w sonecie <i>Bakczysaraj w nocy</i> ;	- interpretuje wiersz jako utwór historiozoficzny; - wyjaśnia rolę obrazów poetyckich w obu tercynach w sonecie <i>Bakczysaraj w nocy</i> ; - omówić rolę motywów biblijnych w obu sonetach;	o przemijaniu; - redaguje tekst pokazujący Orient jako źródło refleksji egzystencjalnej i historiozoficznej;
<i>Trzeba być lisem i lwem...</i> O walce moralnej i niemoralnej	- przedstawia genezę utworu; - przedstawia znaczenie motta utworu;	- przedstawia uzasadnienie walki podjętej przez Waltera;	- nazwa wartości, które wybiera Konrad Wallenrod; - przedstawia zależności między życiem rodzinnym, prywatnym, obywatelskim;	- wyjaśnia motywy, którymi kieruje się Wallenrod; - ocenia wypowiedź C. Norwida o Aldonie;	- redaguje pracę pisemną dotyczącą rodzajów tragizmu;
<i>Obowiązek cierpieć za was, przyjaciele...</i> Zbiorowy wymiar cierpienia w <i>Dziadach</i> drezdeńskich	- przedstawia ofiarę Tomasza; - omawia sposób traktowania więźniów; - opisuje cierpienia bohaterów; - wskazuje fragmenty w <i>Ustępie III cz. Dziadów</i> ; - opisuje działanie carskich represji;	- ukazuje heroizm postawy Tomasza; - podaje przyczyny cierpienia i ich związek z winą;	- charakteryzuje system carskich represji;	- przedstawia heroizm Janczewskiego, Cichowskiego i Tomasza; - wyjaśnia sens martyrologii narodów; - przedstawia różne oblicza patriotyzmu, odwołując się do całego tekstu;	- rozważa problem uszlachetniającego cierpienia;
<i>A imię jego czterdzieści i cztery...</i> Myśl mesjanistyczna Adama Mickiewicza	- wskazuje w cytowanym fragmencie elementy kreujące nastrój grozy;	- określa, jak jest pokazane współczucie dla bohatera;	- podaje cechy upodabniające Wasilewskiego do Chrystusa; - porównuje cierpienia narodu polskiego z męką Jezusa;	- charakteryzuje ks. Piotra; - wyjaśnia związek cech charakteru ze zdolnościami profetycznymi księdza; - wyjaśnia mesjanistyczny sens widzenia ks. Piotra; - interpretuje prorocstwo ks. Piotra;	- wyjaśnia symbolikę biblijną; - redaguje tekst na temat sensu ofiary; - porównuje postawy Konrada i ks. Piotra wobec Boga;
<i>Taka pieśń jest nieśmiertelność!</i> Wizja poety i poezji w <i>Wielkiej Improwizacji</i>	- przedstawia genezę utworu; - wskazuje <i>Wielką Improwizację</i> i określić okoliczności jej wygłaszania w utworze; - wskazuje fragmenty mówiące o mocy poezji; - wskazuje fragmenty, w których Konrad mówi o sobie jako o twórcy;	- wyjaśnia znaczenie miejsca i czasu <i>Wielkiej Improwizacji</i> ; - wskazuje metafory i epitety odnoszące się do poezji; - wskazuje cechy, które przypisuje sobie Konrad;	- interpretuje sens pierwszych wersów cytowanych w podręczniku; - konfrontuje sens tych wersów z postawą Konrada; - określa postawę Konrada wobec Boga, ludzi i innych twórców; - wylicza pragnienia Konrada wobec Boga i określić ich cel;	- określa rolę bohatera wobec narodu; - interpretuje sens wskazanych wyrażeń metaforycznych; - wykazuje, że Konrad jest romantycznym indywidualistą; - wyjaśnia prometeizm Konrada; - zredaguje tekst dotyczący twórczego natchnienia;	- zredaguje tekst dotyczący twórczego natchnienia;
<i>Dzień, noc śpiewamy...</i> <i>Dziady</i> jako dramat romantyczny	- określa, z ilu i jakich elementów kompozycyjnych składa się <i>III cz. Dziadów</i> ; - wskazuje podmioty dramatycznego działania we fragmencie zamieszczonym w podręczniku; - znajduje w tekście przejawy mowy uroczystej i mowy potocznej;	- podaje określenia gatunkowe użyte do nazwania części dramatu; - wylicza postaci fantastyczne w dramacie; - wskazuje i nazwa plany rzeczywistości we fragmencie zamieszczonym w podręczniku; - wskazuje najczęściej używany środek stylistyczny; - wymienia cechy dramatu romantycznego we fragmencie	- przedstawia kompozycję dramatu; - określa sceniczność dramatu; - wyjaśnia rolę aniołów i archaniołów; - wyjaśnić funkcje pieśni chórów anielskich; - przedstawia cechy poetyczności języka we fragmencie zamieszczonym w podręczniku;	- przedstawia akcję dramatu; - określa jej charakter, podając uzasadnienie; - wymienia elementy cudowności w utworze; - określa rolę archaniołów wobec Konrada; - wymienia sens sporu archaniołów w kontekście całego utworu; - określa stosunek romantyków do poznania racjonalno-empirycznego; - wyjaśnia występowanie różnych	- porównuje elementy metafizyczne u Mickiewicza i Szekspira, uzasadniając swoje zdanie; - zredaguje tekst pokazujący, że konstrukcja dramatu Mickiewicza wyraża zasadnicze idee romantycznej filozofii;

		zamieszczonym w podręczniku;		form wypowiedzi we fragmencie zamieszczonym w podręczniku;	
<i>Phwajmy na tę skorupę i zstąpmy do głębi... Lawa</i> Tadeusza Konwickiego	- przedstawia twórców filmu; - opisuje strój Gustawa-Konrada; - znajduje w tekstach Mickiewicza sceny wykorzystane w filmie;	- wskazuje duchy pojawiające się w obrzędzie dziadów; - wyjaśnia tytuł filmu;	- określa, do których scen są nawiązania po czołówce filmu; - przedstawia sposób powiązania poszczególnych części utworu Mickiewicza	- podaje sceny rozgrywające się w tle <i>Wielkiej Improwizacji</i> ; - wyjaśnia sposób obsady aktorskiej; - nadaje tytuły scenom rozgrywającym się w tle <i>Wielkiej Improwizacji</i> ; - omawia ich znaczenie; - interpretuje znaczenie współczesnych zdjęć w filmie; - wyjaśnia sposób pokazania otwartej kompozycji dramatu w filmie;	- interpretuje sens filmu, odwołując się do zdarzeń z najnowszej historii Polski;
Co się stało z mitologią słowiańską? Romantyzm polski wobec wierzeń dawnych Słowian	- uczeń nie w pełni odpowiada na pytania zawarte w podręczniku;	- powierzchownie odpowiada na pytania zawarte w podręczniku;	- odpowiedzi są na ogół poprawne, wyczerpujące, zgodne z tematem i sensem analizowanego tekstu;	- wszystkie odpowiedzi są poprawne, wyczerpujące, uzasadnione, poparte cytatami lub własnymi przemyśleniami;	
<i>Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych...Idea małej ojczyzny w Panu Tadeuszu</i>	- przedstawia genezę utworu; - wymienia adresatów wypowiedzi podmiotu mówiącego; - wyjaśnia, kim jest <i>Panna Święta</i> ;	- dokonuje analizy porównawczej czterech pierwszych wersów; - przedstawia prośby skierowane do Matki Bożej;	- porównuje deklarację z wersu 4. ze słowami Horacego; - wypełnia schematy zaproponowane w podręczniku; - wyjaśnia rolę anafory;	- wyjaśnia rolę kolorystyki, odwołując się do symboliki barw;	- porównuje formułę Inwokacji Mickiewicza z Inwokacją Homera;
<i>Stary Dąbrowskiego usłyszeć mazurek...Historia i współczesność w poemacie Mickiewicza</i>	- wymienia postaci ukazane we fragmencie i wyjaśnia, co je łączy;	- omawia znaczenie portretów Kościuszki i Rejtana; - nazywa wydarzenia historyczne ukazane we fragmencie; - podaje wartość motywów wspólnych dla obu fragmentów; - określa rodzaj patriotyzmu reprezentowany przez postaci historyczne;	- wydziela w koncercie Jankiela pięć części; - opisuje reakcje słuchaczy; - przedstawia rolę świadomości historycznej wybranych bohaterów;	- przedstawia rolę Mazurka Dąbrowskiego w polskiej tradycji patriotycznej; - odwołuje się do wiedzy historycznej; - wskazuje środki opisujące muzykę; - wyjaśnia, czego dowodzą reakcje słuchaczy;	- określa rolę koncertu w kompozycji całego dzieła; - ocenia stosunek rodziny Sopliców i Jankiela do historii; - przedstawia świadomość historyczną współczesnych Polaków w odniesieniu do utworu;
<i>Jestem szlachcic...; jestem Polak...Droga od rodów do narodu w Panu Tadeuszu</i>	- przedstawia stosunek szlachty zaściankowej do chłopów; - określa hierarchię wartości Sędziego; - podaje przykłady użycia przymiotnika <i>ostatni</i> ;	- charakteryzuje sytuację majątkową i polityczną szlachty w karczmie; - przedstawia Sędziego jako przywódcę powstania; - wypełnia tabelę podaną w podręczniku; - wyjaśnia rolę określenia <i>ostatni</i> ;	- określa sytuację stanu szlacheckiego; - określa, za jakimi wartościami tęskni szlachta; - wskazuje przejawy megalomanii w postawach bohaterów; - wyjaśnia postawę Tadeusza, Zosi i Hrabiego;	- wyjaśnia spór między szlachtą i pokazuje absurdalność tego sporu; - wskazuje autoironię narratora i wyjaśnić jej przyczyny i funkcję; - przedstawia argumenty ks. Robaka; - charakteryzuje Sędziego na tle szlachty; - ocenia postawy bohaterów;	- wyjaśnia, czy Pan Tadeusz jest wyrazem solidaryzmu społecznego; - porównuje postawę Tadeusza, Zosi i Hrabiego ze starszymi przedstawicielami stanu szlacheckiego; - redaguje tekst opisujący przeobrażenia szlachty;
<i>Zamknij drzwi...Sąd nad Jackiem Soplicą</i>	- rekonstruuje biografię Jacka Soplicy; - wskazuje okoliczności łagodzące postępowanie Jacka; - podaje cel misji ks. Robaka	- porównuje opowieść Gerwazego z relacją Jacka; - wymienia chwalebne czyny Jacka i określić, które z nich cenili on najbardziej;	- wskazuje elementy emocjonalne w spowiedzi Jacka; - charakteryzuje Jacka jako męża; - określa sens zakonnego nazwiska Jacka i jego działań;	- wskazuje cechy charakteru Jacka wspólne całej szlachcie zaściankowej; - ocenia wymowę zabójstwa Stolnika z różnych punktów widzenia; - określa symboliczną wymowę	- wskazuje analogie między biografią Jacka / ks. Robaka historią narodu szlacheckiego; - porównuje Jacka / ks. Robaka z innymi bohaterami Mickiewicza;

	na Litwie;	- ocenia powodzenie działań ks. Robaka;	- podaje najbardziej spektakularne czyny ks. Robaka;	czynów ks. Robaka;	
<i>Ojczyzna myśli mojej... Pejzaż wewnętrzny w lirykach łożańskich</i>	- przedstawia genezę utworów; - wydziela część opisową i refleksyjną w utworze <i>Nad wodą wielką i czystą</i> ; - wypowiada się na temat metafory w liryku [<i>Gdy tu mój trup...</i>]; - wskazać różne rodzaje powtórzeń;	- wskazuje anaforę i określić jej rolę; - określa, na czym polega niezwykłość metafory w liryku [<i>Gdy tu mój trup...</i>]; - określa rolę tych powtórzeń;	- opisuje krajobraz i wskazuje jego przemiany; - opisuje pejzaż mentalny;	- wyjaśnia, że przedmiotem opisu jest pejzaż mentalny; - udowodnia, że myśli i przeżycia podmiotu są wyrażone za pomocą obrazu; - udowodnia, że wiersz ma charakter kontemplacyjny; - wyjaśnia sposób idealizowania „ojczyzny myśli”; - przedstawia relacje między człowiekiem i przyrodą; - wyjaśnia symbolikę utworu;	- porównuje obrazy przyrody w lirykach łożańskich i <i>Stepach akermaskich</i> ; - redaguje pracę dotyczącą kontemplacji przyrody w lirykach łożańskich;
<i>Phynąc po świecie... Modlitwa poetycka w poezji romantycznej i współczesnej</i>	- przedstawia genezę utworu; - opisuje pejzaż przedstawiony w wierszu; - określa, na czym polega modlitewny charakter wiersza Kamińskiej;	- nazywa różne postaci smutku ukazane w wierszu; - rozpoznaje typ modlitwy w <i>Proście</i> ; - określa prośby do Boga; - wskazuje różnice między modlitwą Słowackiego a wierszem Kamińskiej;	- określa odczucia osoby mówiącej; - rozstrzyga, czy osoba mówiąca jest pielgrzymem; - rozstrzyga, jaki jest charakter ostatnich wersów w wierszu;	- interpretuje ostatnią strofę wiersza jako przesłanie o charakterze uniwersalnym, zawierającym romantyczny egotyzm; - uzasadnia, że <i>Hymn</i> jest modlitwą poetycką i określić jej rodzaj;	- formułuje program moralny zawarty w utworze; - porównuje kreacje poety pielgrzymy, wędrowca z wierszy Mickiewicza i Słowackiego; - redaguje tekst opisujący postawę „ja” lirycznego w <i>Hymnie</i> ;
<i>Boże! Zdejm z mego serca jaskółczy niepokój...Dylematy egzystencjalne Kordiana</i>	- przedstawia genezę utworu; - określa fakty, które wpłynęły na uczucia Kordiana;	- wskazuje fragmenty, w których Kordian dokonuje autocharakterystyki;	- wyjaśnia funkcje środków poetyckich w wypowiedzi Kordiana; - określa postawę Laury wobec Kordiana jako protekcyjną;	- określa stosunek Kordiana do Laury; - wskazuje cechy miłości werteryckiej w relacji bohaterów; - ocenia postawę Kordiana w I akcie utworu, uzasadniając opinię;	- porównuje Kordiana z Hamletem;
<i>Obym się sam ocenił, skoro świat ocenię...Kordian w poszukiwaniu wartości</i>	- określa, czego Kordian poszukuje w Anglii; - określa, o co Kordian prosi papieża;	- przedstawia wydarzenie, które miało miejsce w St. James Park; - opisuje stosunek papieża do Polski i Polaków;	- tłumaczy sens wypowiedzi Dozorcy; - wskazuje elementy ironii w czytany fragmentcie; - wyjaśnia funkcję wtrącenia papugi;	- wyjaśnia, jaką ocenę zyskują kapitalizm i demokracja w wypowiedzi Dozorcy;	- wyjaśnia, na czym polega konfrontacja romantycznych wyobrażeń o świecie z rzeczywistością;
<i>Polska Winkelriedem narodów! Kordian jako polemika z III częścią Dziadów</i>	- stwierdza, czy monolog Kordiana można uznać za improwizację;	- określa podobieństwa monologu Kordiana i Konrada; - wskazuje wersy odnoszące się do ukształtowania przestrzeni; - przedstawia różne koncepcje poświęcenia dla ojczyzny;	- określa, jaka jest rola przestrzeni w kreowaniu postaci bohatera i jego wizji świata; - przedstawia drogę przemiany wewnętrznej Kordiana;	- rozwija myśli bohatera; - przedstawia ideę sformułowaną przez Kordiana; - porównuje wizje Kordiana i Konrada;	- wyjaśnia, która postawa: prometejska czy winkelriedyczna jest słuszniejsza, uzasadniając swoje zdanie;
<i>Sięgnę do wnętrza twych trzew...Słowackiego bolesny rozrachunek z narodem</i>	- przedstawia genezę utworu; - określa sytuację egzystencjalną osoby mówiącej w wierszu;	- wskazuje rozmaite dygresje w wierszu; - wskazuje apostrofę do Polski; - wymienia polecenie kierowane do ojczyzny; - przedstawia poetycki obraz Polski rzeczywistej	- określa nastrój w poszczególnych częściach wiersza; - określa stosunek twórcy do odbiorców jego poezji; - wskazuje i omawia symbole obrazujące antynomie charakteru narodowego Polaków;	- określa stosunek poety do powstania listopadowego; - wymienia symboliczne i dosłowne określenia polskich wad narodowych; - wyjaśnia, jak poeta uzyskuje nastrój patosu w utworze; - odnosi się do oceny Polaków	- redaguje tekst będący diagnozą współczesnej Słowackiemu Polski i postaw ówczesnych Polaków;

		i projektowanej w utworze;		zawartej w utworze;	
<i>Czemu, Cieniu, odjeżdżasz...</i> Jednostka w dziejach	- przedstawia genezę utworu; - określa rolę osoby mówiącej w pierwszych czterech strofach;	- wyjaśnia, na czym polega zmiana kreacji podmiotu; - wskazuje formy archaiczne; - opisuje ceremonię pogrzebową; - formułuje ogólną refleksję na temat roli wybitnych jednostek w dziejach świata;	- wyjaśnia motto utworu; - wymienia elementy służące stylizacji Bema; - określa, jak poeta widzi przyszłość ludzkości; - określa, jak poeta buduje patos rapsodu;	- wyjaśnia sens porównań; - objaśnia symbolikę przedmiotów niesionych przez panny; - wnioskuje, jaką rolę ma odegrać gen. Bem; - wyjaśnia sens symbolu „ujętych snem grodów”, a następnie całego utworu; - porównuje kreacje antycznych i średniowiecznych rycerzy z wizerunkiem Bema;	- redaguje tekst dotyczący wybitnych jednostek;
<i>I była w tem Polska...</i> Cypriana Norwida myśl o sztuce	- przedstawia genezę utworu; - przedstawia utwór Chopina w notatce;	- charakteryzuje postać F. Chopina;	- wyjaśnia znaczenie określenia „późny wnuk”; - wyjaśnia paradoks w zakończeniu, podając różne sposoby jego interpretacji;	- odczytuje znaczenie symboli; - wyjaśnia wizję polskości na podstawie epitetów; - wyjaśnia sens wyrzucenia fortepianu na bruk; - określa swoją postawę wobec zdania poety o „późnym wnuku”;	- porównuje misję poety i Polski u Norwida i Mickiewicza; - redaguje tekst ukazujący wartość muzyki Chopina w utworze Norwida;
Wędrownik przez sprzeczności i paradoksy literatury romantyzmu	- dokonuje podsumowania dość powierzchownie, zna podstawowe problemy, zagadnienia; - łączy twórców z ich utworami;	- dokonuje podsumowania epoki; - wskazuje dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- poprawnie dokonuje podsumowania epoki; - przedstawia wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- samodzielnie dokonuje podsumowania epoki; - interesująco przedstawia jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- odnosi się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemyśleń;
POZYTYWIZM					
Pozytywizm, czyli literatura na miarę „wieku pary i elektryczności”	- wyjaśnia znaczenie słowa „pozytywizm”, „pozytywistyczny”; - podaje daty wiążące się z powstaniem pozytywizmu w Polsce;	- podaje cechy pozytywizmu jako epoki; - podaje okoliczności wiążące się z początkami pozytywizmu w Polsce;	- przedstawia sferę ideową epoki; - przedstawia zmiany w sferze kultury i sztuki;	- porównuje epokę romantyzmu i pozytywizmu; - wyjaśnia podstawowe pojęcia;	- czyta i objaśnia obrazy pozytywistyczne;
Józef Chełmoński – przedstawiciel realizmu w malarstwie polskim XIX w.	- przedstawia swoje wrażenia związane z obrazem; - wskazuje kontrast na obrazie; - wskazuje elementy realistyczne;	- wskazuje w tekstach teoretyków fragmenty pomocne w analizie obrazu; - wskazuje elementy tworzące ruch; - przedstawia nastrój obrazu;	- wskazuje w tekstach teoretyków elementy programu realizmu; - wyjaśnia, jak malarz osiągnął efekt dynamizmu; - wskazuje wypowiedź krytyka sztuki przeciwnego Chełmońskiemu i ocenić jego wypowiedź; - przedstawia cechy malarstwa Chełmońskiego;	- redaguje tekst będący recenzją <i>Babiego lata</i> ;	- wskazuje wątki iluzjonistyczne w tekstach teoretyków; - opisuje iluzję stworzoną na obrazie; - odnosi się do opinii krytyków z Europy Zachodniej o Chełmońskim; - przedstawić realizm <i>Babiego lata</i> ;
<i>Prawdziwa mądrość niechaj was pogodzi...</i> Wiersz programowy Adama Asnyka	- określa podmiot mówiący i adresata utworu;	- wskazuje metafory odwołujące się do hasła pozytywizmu i wyjaśnić ich sens;	- wyjaśnia oryginalność w 1. strofie; - wskazuje fragment nawiązujący do sporu nauki z religią i wyjaśnić jego znaczenie; - ocenia program zawarty w wierszu;	- cytuje fragmenty realizujące poszczególne idee pozytywistyczne; - wyjaśnia sens aluzji literackiej; - wyjaśnia sens paradoksu przestrogi;	- porównuje program zawarty w <i>Romantyczności</i> i <i>Do młodych</i> ;

<i>Tu jest moje i twoje miejsce...Epepeja Orzeszkowej na dużym ekranie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia twórców filmu; - nazwa wydarzenie historyczne pokazane przed czołówką filmu; - nazwa emocje związane z muzyką podczas odwiedzin mogiły; - śledzi obrazy przyrody ukazane w filmie; - podaje imiona bohaterów mówiących ze wschodnim akcentem; - wymienia, prace jakich uczy się Justyna; - charakteryzuje głównych bohaterów; 	<ul style="list-style-type: none"> - określa charakterystyczne elementy wystroju dworu w Korczynnie; - opisuje gospodarstwo w Bohatrowiczach; - opisuje wygląd krajobrazów pokazywanych podczas opowieści o Janie i Cecylii; - określa związek ostatniej sceny ze sceną pierwszą; - określa pozycję społeczną bohaterów; 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia losy bohaterów na podstawie elementów fabuły; - przedstawia sytuację Justyny; - przedstawia problemy Benedykta; - wyjaśnia, na czym polegają konflikty między rodzicami a dziećmi; - opisuje wygląd dworu, domów, krajobraz, używając epitetów przymiotnikowych; - ocenia postawę Zygmunta; - ocenia postawę Justyny; 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia konflikt między Korczynem a Bohatrowiczami i sposób jego rozwiązania; - przedstawia pozytywistyczną wymowę filmu; - wyjaśnia sens kompozycji filmu; 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje film jako utwór o problematyce narodowej;
<i>Za co oni mają wszystkich Żydów bić? Przeciw antysemityzmowi</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje fragmenty charakteryzujące Mendla i jego rozmówcę; 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje uczucia bohaterów i ich postawy wobec siebie; - podaje, co jest źródłem ich emocji; 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia powody, dla których należy prześladować Żydów; - prezentuje kontrargumentację Mendla; - wskazuje wypowiedź Mendla ukazującą absurdalność sądów ogólnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - wypisuje z wypowiedzi Mendla argumenty za równością wszystkich ludzi; - wskazuje cechy języka intrologatora i wyjaśnić ich funkcję w utworze; - wykazuje, że utwór jest nowelą; - ocenić postawę zegarmistrza, uzasadniając swoje zdanie; 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje tekst uzasadniający tezę, że antysemityzm jest antyhumanizmem;
<i>Cały ten świat lalek...Poetyka polskiej powieści realistycznej</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę utworu; - podaje cechy mowy pozornie zależnej; - redaguje charakterystykę Rzeckiego na podstawie <i>Pamiętnika starego subiekta</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić tytuł utworu; 	<ul style="list-style-type: none"> - odwołuje się do toposu theatrum mundi; - przedstawia stosunek narratora odautorskiego do Rzeckiego; 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje portret Wokulskiego na podstawie <i>Pamiętnika starego subiekta</i>; - omawia funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> w powieści; 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje pracę ukazującą <i>Lalkę</i> jako „mieszkański traktat moralny” i podać katalog wartości;
<i>I Bóg wie, co by dla kraju mógł zrobić taki jak on człowiek...Wokulski jako bohater nowych czasów</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia scenę u Hopfera; - omawia obraz Powiśla; - omawia rodzaj udzielanej pomocy społecznej przez Wokulskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> - określa symboliczny sens sceny u Hopfera; - przedstawia działania Wokulskiego w pracy u podstaw; - podaje inne przykłady pomagania biednym przez bohatera; 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia symbolikę rąk Wokulskiego i ich znaczenie w całej powieści; - przedstawia ekonomiczne znaczenie handlu ze Wschodem; - podaje inne przykłady pracy organicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie całej sceny i brak pomocy bohaterowi; - wyjaśnia, jakie stereotypy musi pokonać Wokulski organicznik; - porównuje działania charytatywne arystokracji i liberalną aktywność Wokulskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje Wokulskiego jako człowieka epoki pozytywizmu;
<i>Zmarnowaliście życie moje... Zatruliście dwa pokolenia! Miłość w czasach nieromantycznych</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przypomina okoliczności poznania Wokulskiego Izabeli; - przedstawia końcowe losy obojga bohaterów; 	<ul style="list-style-type: none"> - określa wpływ Izabeli na działania Wokulskiego; - określa misję prezesowej Zasławskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje sposoby pozyskania względów Izabeli przez Wokulskiego; - nazwa dwie drogi życiowe Wokulskiego; - wyjaśnia przyczyny zerwania z Izabelą; - rozważa postawę romantyka i pozytywisty, wypełniając tabelę w podręczniku; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje Izabelę Łęcką; - omawia wpływ poezji Mickiewicza na Wokulskiego; - rozważa, o co Wokulski oskarża całe społeczeństwo; - wyjaśnia próbę samobójczą bohatera; - ocenia postępowanie bohaterki; 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje Wertera i Wokulskiego; - przedstawia ideał kobiety i ideał miłości wyznawane przez Wokulskiego;
<i>Z komórki przy sklepie do buduaru</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przedstawicieli wszystkich grup społecznych w 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, warstwy tworzące społeczeństwo; 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje Schlangbauma i Szumana; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje polskie mieszczaństwo; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozważa rolę humoru i ironii w portretowaniu bohaterów;

<i>hrabiny, co za skok!...Obraz społeczeństwa w Lalce</i>	powieści; - określa zalety i wady Niemców mieszkających w polskich miastach;	- charakteryzuje salon arystokratyczny;	- odnosi się do mitu o Narcyzie w kontekście Tomasza Łęckiego;	- wyjaśnia, dlaczego Wokulski marzy o wejściu na salony; - ocenia postawę Wokulskiego (snobizm); - ocenia społeczeństwo polskie ukazane w powieści;	
<i>Przypnę ludzkości skrzydła...Utopia naukowa w Lalce</i>	- przedstawia poglądy na przyszłość Wokulskiego i jego ojca; - opisuje pracownię uczonego;	- porównuj wygląd Wokulskiego i Geista; - potrafi powiedzieć, z czego utrzymuje się uczonego; -charakteryzuje Ochockiego i Geista;	- wyjaśnia, dlaczego świat postrzegał pasjonatów jako dziwaków; - wyjaśnia imię uczonego; - przedstawia utopijny projekt nowej rzeczywistości; - potrafi powiedzieć, na czym polega scjentyzm uczonych w powieści;	- proponuje nowe imię dla uczonego; - wyjaśnia, dlaczego Wokulski porównuje Geista do Mojżesza; - ocenia postać Geista, uzasadniając swoje opinie; - przedstawia obraz Paryża jako miasta doskonałego;	- opisuje marzenia o lepszym świecie snute przez idealistów;
Stylowe zróżnicowanie języka polskiego	- wyjaśnia, co oznacza „styl życia”; - wymienia kilka cech języka współczesnej młodzieży - określa dominującą funkcję językową w tekście Tuszyńskiej;	- wskazuje cechy stylu koleżanki / kolegi;	- określa, z jakimi odmianami języka 2. połowy XIX w. mamy do czynienia we fragmencie <i>Lalki</i> ;	- określa, z jakimi odmianami języka 2. połowy XIX w. mamy do czynienia we fragmencie <i>Lalki</i> ;	- wskazuje charakterystyczne cechy odmian polszczyzny 2. połowy XIX w.;
<i>Prawdziwy koniec XIX wieku. Wędrowka po motywach i tematach pozytywizmu</i>	- dokonuje podsumowania dość powierzchownie; - zna podstawowe problemy, zagadnienia; - potrafi połączyć twórców z ich utworami;	- dokonuje podsumowania epoki; - wskazuje dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- poprawnie dokonuje podsumowania epoki; - przedstawia wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- samodzielnie dokonuje podsumowania epoki; - interesująco przedstawia jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- odnosi się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemyśleń;
MODERNIZM					
Młoda Polska –początki modernizmu	- wyjaśnia znaczenie pojęcia „Młoda Polska”, „modernizm”, „neoromantyzm”; - podaje daty wiążące się z trwaniem Młodej Polski w Polsce i analogicznych zjawisk w Europie; - wyjaśnia znaczenie terminu „secesja”;	- podaje cechy modernizmu jako epoki; - podaje okoliczności wiążące się z początkami Młodej Polski w Polsce i analogicznych zjawisk w Europie; - podaje przykłady dzieł secesyjnych;	przedstawić sferę ideową epoki;- przedstawić zmiany w sferze sztuki;	scharakteryzować epokę i wyjaśnić podstawowe pojęcia;-czytać i objaśniać obrazy modernistyczne;	porównać dzieła secesyjne z wytworami sztuki pochodzącymi z innych (poprzednich) epok;
<i>Jedna śmierć w zamian za sto istnień...Credo rosyjskiego nihilisty</i>	- przedstawia genezę utworu; - wypowiada się na temat bohaterów i ich postaw;	- wskazuje zasadnicze tezy artykułu; - opisuje wątpliwości moralne studenta i oficera;	- przedstawia motyw zbrodni; - odnosi poglądy bohaterów do pojęć immoralizmu i naturalizmu etycznego; - ocenia Raskolnikowa; - porównuje postawę ideową Raskolnikowa z poglądami Łużyna i Liebiezatkowa;	- wyjaśnia związek poglądów Raskolnikowa z jego planem zbrodni; - osądza Raskolnikowa, biorąc pod uwagę wszelkie okoliczności jego działania;	- porównuje tezy artykułu Raskolnikowa z poglądami Nietzschego;
<i>Po prostu zabitem...Nowoczesna literacka psychologia</i>	- relacjonuj rozmyślenia Raskolnikowa dotyczące zbrodni;	- wskazuje sens zestawienia zbrodni i choroby; - wymienia motywy zbrodni	- wyjaśnia, dlaczego Raskolnikow nie odnosi do siebie wniosków dotyczących	- ocenia, czy Raskolnikowa można uznać za człowieka z zaburzeniami psychicznymi,	- porównuje motywy zbrodni Makbeta i Raskolnikowa; - redaguje pracę ukazującą dwa oblicza

zbrodni	- opisuje zachowanie, odczucia i myśli bohatera po dokonaniu zabójstwa;	bohatera; - przedstawia linię obrony Raskolnikowa; - wskazuje czynniki prowadzące do moralnej degeneracji człowieka;	zaburzeń psychicznych; - określa wrażliwość emocjonalną i moralną oraz refleksyjność bohatera; - wskazuje pułapki nihilizmu;	uzasadniając swoją opinię; - rozstrzyga, czy nędza może być usprawiedliwionym motywem zbrodni;	Raskolnikowa z podaniem właściwych argumentów;
<i>Czymże byłabym bez Boga?</i> Sonia Marmieladowa – grzesznica i święta	- wypowiada się na temat postępowania Sonii; - opisuje emocje bohaterów w trakcie czytania fragmentów Ewangelii;	- podaje przyczyny wstąpienia Sonii na „drogę grzechu”; - przedstawia grzeszność Sonii i Raskolnikowa; - odnosi się do wypowiedzi Sonii: <i>Czymże ja bym była bez Boga</i> ;	- ocenić Katarzynę Iwanowną; - wyjaśnia, kim staje się Sonia w oczach katorżników; - wyjaśnia postawę Sonii wobec innych ludzi; - porównuje grzeszność Sonii i Raskolnikowa; - redaguje pracę na temat bohaterów powieści;	- wyjaśnia gest Raskolnikowa całującego stopy Sonii w odniesieniu do całości powieści; - interpretuje fragment Nowego Testamentu o wskrzeszeniu Łazarza w kontekście losów Raskolnikowa i Sonii; - wyjaśnia, jaką rolę odgrywa miłość Sonii w procesie odrodzenia moralnego Rodiona; - ocenia grzeszność Sonii i Raskolnikowa;	- porównuje postacie biblijnej Marii Magdaleny i Sonii Marmieladowej; - zredagować pracę na temat bohaterów powieści, odwołując się do całości utworu i podając właściwe przykłady;
<i>Co zostało nam, co wszystko wiemy...</i> Dekadentyzm w poezji Młodej Polski	- wykazuje, że wiersz jest liryką inwokacyjną; - określa adresata tekstu; - analizuje budowę stroficzną wiersza;	- rozstrzyga, jakim tekstem jest omawiany utwór; - określa myśl przewodnią utworu; - opisuje konstrukcję budowania znaczeń w utworze;	- określa postawy i przekonania wymienione w liryku; - wyjaśnia, dlaczego każda z wymienionych postaw zostaje odrzucona przez podmiot;	- wyjaśnia sens ostatniej strofy wiersza w odniesieniu do idei dekadentkich; - udowadnia, że utwór jest wypowiedzią retoryczną;	- rozstrzyga i uzasadnić, czy utwór jest wyznaniem poety przeklętego; - wyjaśnia symbolikę dziecięciu pojęć występujących w wierszu; - ocenia postawę „człowieka końca wieku”;
<i>Przejrzyste, zwiewne [...] błękitne zadumanie...</i> Impresjonizm w malarstwie i w poezji	- wypowiada się na temat obrazu C. Moneta <i>Impresja. Wschód słońca</i> ; - omawia drugi plan obrazu; - wypisać wszystkie epitety z wiersza K. Przerwy-Tetmajera <i>W lesie</i>	- określa dominantę kolorystyczną obrazu; - przedstawia cel użycia szkicowości tła; - wskazuje w wierszu epitety malarskie;	- określa funkcję kolorystyki występującej na obrazie; - opisuje wygląd rzeki przedstawionej na obrazie; - określa temat obrazu; - określa kolorystykę osiągniętą dzięki epitetom; - określa rolę światła w przedstawianiu krajobrazu; - wykazuje, że wiersz <i>W lesie</i> jest utworem impresjonistycznym;	- wyjaśnia, co świadczy o uchwyceniu chwili w przedstawianiu rzeki; - wyjaśnia celowość użycia czarno-szarej tonacji dla namalowania ludzi; - interpretuje obraz impresjonistyczny; - przedstawia wykorzystane w utworze efekty zmysłowe i określić uzyskany dzięki nim nastrój; - określa obraz lasu ze wskazaniem kluczowych określeń;	- wyjaśnia, jak impresjonistyczny sposób obrazowania wpływa na ukazanie rzeczywistości;
<i>Nade wszystko muzyki!</i> Muzyczność i nastrojowość poezji impresjonistyczne	- przedstawia swoje wrażenia z lektury wiersza K. Przerwy - Tetmajera <i>Melodia mgieł nocnych</i> ; - określa podmiot mówiący w utworze i przedmiot jego przedstawiania; - wyszukuje w wierszu epitety;	- wskazuje słowa będące odwołaniami do zmysłów dotyku i równowagi; - wskazuje epitety malarskie i metaforyczne;	- omawia efekty akustyczne i muzyczne w wierszu; - określa rolę epitetów; - określić dynamiczność mgieł i sposób ich przedstawiania;	- wskazuje cytaty będące poetyckimi odwołaniami do różnych zmysłów; - przedstawia pejzaż mentalny i określić nastrój utworu; - rozpoznaje system wersyfikacyjny i określić jego rolę w tworzeniu nastroju wiersza;	- analizuje technikę impresjonistyczną Tetmajera;
<i>Chłop potęgą jest i basta...</i> Obraz wsi polskiej w <i>Weselu</i>	- przedstawia genezę utworu; - wskazuje sceny realistyczne we wskazanych fragmentach; - wymienia bohaterów pochodzących z warstwy	- krótko charakteryzuje bohaterów pochodzących z warstwy chłopskiej; - wskazuje w utworze przykłady kolokwializacji	- wskazuje przywoływane postacie i wyjaśnić sens przywołania; - przedstawia dwa oblicza chłopskiej przeszłości;	- określa świadomość odrębności chłopów; - określa najważniejsze wartości motywujące chłopów;	- ocenia postawę chłopów wobec narodowego dobra, uzasadniając swoje zdanie;

<p><i>Sen, muzyka, granie, bajka...Relacje między inteligencją a ludem w Weselu</i></p>	<p>chłopskiej; - wymienia bohaterów dramatu należących do inteligencji;</p>	<p>i dialektyzacji: - krótko charakteryzuje bohaterów należących do inteligencji; - przedstawia inteligencje wyobrażenia chłopów i wsi polskie;</p>	<p>- omawia relację sztuka-życie wyobrażaną sobie przez inteligencję; - określa, jak Dziennikarz rozumie rolę środowisk opiniotwórczych; - wyjaśnia, dlaczego Gospodarz nie sprawdził się jako przywódca zbiorowości;</p>	<p>- wyjaśnia, na czym, zdaniem Wyspiańskiego, polega słabość elit; - wyjaśnia, dlaczego, zdaniem Wyspiańskiego, inteligencja nie potrafi stać się przywódcą narodu;</p>	<p>- porównuje <i>Wesele</i> z <i>Panem Tadeuszem</i>; - określa rolę historii w zbiorowej pamięci społecznej;</p>
<p><i>Co się komu w duszy gra... Wesele jako dramat symboliczny</i></p>	<p>- przedstawia „osoby dramatu”, związany z nimi kontekst historyczny i kulturowy; - wskazuje w dramacie symboliczne rekwizyty;</p>	<p>- wiąże „osoby dramatu” z biografiami realnych postaci; - osadza rekwizyty w kontekście; - przedstawia symbolikę tańca w <i>Weselu</i>;</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie poszczególnych scen z udziałem „osób dramatu”; - interpretuje znaczenia symboliczne rekwizytów;</p>	<p>- określa postawy postaci realistycznych i fantastycznych; - interpretuje symbolikę chocholego tańca; - porównuje scenę chocholego tańca z podobnymi motywami na obrazach;</p>	<p>- porównuje obrazy narodu z tekstów romantycznych i <i>Wesela</i>;</p>
<p><i>Gdzie pan znalazł tak doskonałego scenarzystę? Ekranizacja Wesela</i></p>	<p>- wskazuje miejsca zdarzeń w filmie; - porządkuje miejsca według kryterium: przestrzeń zamknięta – przestrzeń otwarta;</p>	<p>- opisuje wystrój wnętrz filmowych; - wskazuje postaci fantastyczne i rekwizyty symboliczne występujące w filmie; - odczytuje symbolikę rekwizytów;</p>	<p>- przyporządkowuje postaci do różnych grup społecznych; - określa rolę postaci fantastycznych; - przedstawia obraz warstwy chłopskiej i inteligencji;</p>	<p>- wskazuje różnice w montażu filmowym; - wskazuje sceny, w których istotną rolę odgrywa muzyka; - wyjaśnia rolę zmieniającego się montażu; - wyjaśnia rolę muzyki; - ocenia obie warstwy społeczne; - wyjaśnia przyczyny braku porozumienia między grupami społecznymi, odwołując się do scen z filmu;</p>	<p>- porównuje <i>Wesele</i> Wajdy i <i>Wesele</i> Smarzewskiego;</p>
<p><i>Wynaturzone okazy gatunku ludzkiego...Obraz życia i pracy ludzi wykluczonych</i></p>	<p>- wymienia powieściowe miejsca i środowiska, w których są ludzie wykluczeni; - określa środowisko społeczne opisane we wskazanym fragmencie; - wypisuje porównania i epitety ze wskazanego fragmentu; - wskazuje w opisie odwołania do świata owadów; - opisuje pracę wykonywaną w stalowni; - podaje inne przykłady prac z utworu;</p>	<p>- przedstawia nędzę opisanych ludzi i odnosi się do pojęcia nędzy ze <i>Zbrodni i kary</i>; - określa funkcję porównań i epitetów; - scharakteryzuje proces produkcji cygar;</p>	<p>- porównuje pracę Judymowej i kowala; - określa rodzaj obrazowania; - wyjaśnia przyczyny płaczu Judymowej; - wskazuje co najmniej trzy przyczyny degeneracji ludzi i ich wykluczenia;</p>	<p>- wyjaśnia konsekwencje fabularne epizodu dotyczącego pobytu Judymów w Szwajcarii; - wskazuje odpowiedzialnych za nędzę ludzi, uzasadniając swoje zdanie;</p>	<p>- przedstawia różne postawy bohaterów wobec nędzy i dokonuje oceny moralnej postaw; - porównuje różne teksty kultury;</p>
<p><i>Mile, wykwiłtne, przyjemne sale... i mieszkanie [...]puste jak psiarnia. Idea domu i bezdomności</i></p>	<p>- opisuje miejsca zamieszkania Judyma; - przedstawia lokal zimowy w Cisach i wskazuje różnice między mieszkaniami Judyma; - opisuje wygląd salonu dra Czernisza i dra Kalinowicza;</p>	<p>- przedstawia inne mieszkania opisane w powieści; - opisuje wizję domu Joasi i tłumaczy przyczynę takich wyobrażeń bohaterki; - wskazuje podobieństwa opisu i właścicieli mieszkań;</p>	<p>- wskazuje elementy narracji personalnej i określić jej funkcję; - określa przyczyny „spartańskości” mieszkania Korzeckiego;</p>	<p>- wyjaśnia pojęcie bezdomności w kontekście całej lektury; - poprawnie i wyczerpująco wypełnia tabelę dotyczącą bohaterów i ich wartości oraz motywacji;</p>	<p>- porównuje postawy Kordiana i Tomasza Judyma;</p>

<i>Słowo tajemnicze zawierające sens życia...Symbole wyborów moralnych bohaterów powieści Żeromskiego</i>	- wymienia elementy urody Wenus z Milo i przedstawić, jak są interpretowane przez bohatera;	- określa symbolikę Wenus z Milo; - porównuje zachowanie Judyma we wskazanych fragmentach i wskazuje zmiany dotyczące bohatera;	- porównuje wygląd rybaka z obrazu i jego opis w powieści; - określa sposób tworzenia nastroju smutku we wskazanym fragmencie; - charakteryzuje Judyma w kontekście całego utworu; - wyjaśnia, na czym polega idealizm Judyma;	- interpretuje symbolikę obrazu i określić uczucia, jakie wywołuje; - podaje rozmaite znaczenia symbolu; - ocenia wybór życiowy bohatera; -wymienia postacie z powieści, dla których symbolem drogi życiowej jest posąg Wenus z Milo, uzasadniając wybór;	- charakteryzuje Judyma jako postać tragiczną;
<i>Ten dług przekłęty...Sąd na Judymem</i>	- określa wpływ doświadczeń z młodości Judyma na realizację jego idei społecznikowskich;	- określa, jak Judym potraktował Joasię;	- porównuje losy Judyma i Korzeckiego; - ocenia potraktowanie Joasi przez Judyma;	- analizuje wypowiedź dra Płowicza w salonie Czerniszów; - interpretuje wypowiedź Judyma na temat idei społecznikowskich i sposobu na życie;	- podaje argumenty dotyczące przyszłości Judyma, uzasadniając wypowiedź;
<i>Rachuj no się, z łaski swej, ze słowami! Agresja i przemoc w języku</i>	- podaje przyczyny sporu między Judymem a administratorem zakładu leczniczego w Cisach; - wskazuje obraźliwe określenia użyte przez Judyta i wyjaśnić ich obelżywy charakter;	- określa intencje Judyma w tym sporze; - opisuje reakcje rozmówców na wypowiedzi Judyma; - znajduje w publikacji medialnej przykład wypowiedzi agresywnej i określić sposób stosowania przemocy;	- opisuje stan uczuć bohatera we wskazanym fragmencie i wyjaśnia sens tytułu rozdziału; - określa, jaki efekt mają wywołać wypowiedzi bohatera we wskazanych fragmentach; - opisuje skutki agresji językowej Judyma; - redaguje krótką wypowiedź na temat agresji językowej i intencji moralnych;	- wskazuje wypowiedzi bohaterów, których intencje komunikatywne są ukryte i określa te intencje; - wyjaśnia powody ataku Judyma na Krzywosąda i dyrektora; - przedstawia intencje wypowiedzi Krzywosąda; - ocenia zgodność skutków wypowiedzi z zamiarami bohatera;	- przedstawia agresję w języku współczesnym;
<i>Zatopion w szum, krzak dzikiej róży...Symbolizm w poezji młodopolskiej</i>	- przedstawia założenia poetyki impresjonizmu; - wypisuje z wiersza wszystkie określenia krzaku dzikiej róży i limby; - przedstawia cechy sonetu;	- wskazuje w sonetach Kasprowicza nawiązania do założeń impresjonizmu; - wskazuje personifikacje w utworze; - przedstawia utwór Kasprowicza jako sonet;	- przedstawia, w jaki sposób personifikacja służy wskazaniu symboliczności sensów wiersza;	- wskazuje, w jaki sposób poetyka impresjonistyczna sprzyja symbolistycznemu przedstawianiu świata;	- porównuje obrazy Tatr u Kasprowicza i Tetmajera; - wykazuje nowatorstwo gatunkowe Kasprowicza w kształtowaniu formy sonetu z odniesieniem do poprzednich epok;
<i>O szyby deszcz dzwoni...Sposoby tworzenia nastroju w wierszu młodopolskim i współczesnym</i>	- wskazuje instrumentację głoskową; - wskazuje w refrenie powtórzenia i synonimy; - wymienia sytuacje opisane we wskazanych fragmentach; wskazać obrazy i dźwięki w utworze Sommera;	- określa funkcję użytych środków; - określa nastrój wiersza; - określa, co symbolizuje zachowanie szatana; - wskazuje symbole wyrażające opozycję: natura –cywilizacja;	- opisuje obraz poetycki we wskazanym fragmencie i zinterpretować symbolikę obrazu; - charakteryzuje świat przedstawiony we wskazanym fragmencie i określić jego charakter; - przedstawia, w czym poeta dopatruje się piękna rzeczywistości; - przedstawia, jaką prawdę o świecie znajduje poeta w „muzyce” przejeżdżającego pociągu;	- formułuje ogólną refleksję o egzystencji człowieka na podstawie analizy wiersza; - wyraża swoją opinię na temat koncepcji losu ludzkiego zawartej w wierszu i uzasadnia swoje zdanie; - wskazuje podobieństwa między poznanymi wierszami oraz różnice dotyczące refleksji na temat człowieka i świata; - określa i porównuje nastrój obu wierszy;	- przedstawić refleksję egzystencjalną Staffa w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> i umieszcza ją na tle epoki;
<i>Za świata szła noc, rozpacz i śmierć..</i>	- przedstawia sylwetkę Szymona Winrycha;	- analizowuje naturalistyczną technikę opisu przestrzeni;	- przedstawia symboliczne sensory związane z obrazem wron;	- porównuje różne teksty kultury i określa, na czym polega deheroizacja	- redaguje tekst dotyczący naturalistycznej techniki obrazowania

Naturalizm w utworach Stefana Żeromskiego			- wyjaśnia tytuł opowiadania; - porównuje obrazy powstania styczniowego w poznanych utworach;	postaci; - dokonuje analizy przedstawienia śmierci bohatera i obrazu trupa oraz wyjaśnić, na czym polega naturalizm tego fragmentu;	w opowiadaniu Żeromskiego;
<i>Polski my naród...</i> Różne ujęcia sprawy narodowej w XIX i XX w.	- podaje genezę utworu; - określa podmiot mówiący w wierszu jako zbiorowy i nazwać tę zbiorowość; - wskazuje archaizmy leksykalne w wierszu; - podać genezę listu: <i>Orędzie biskupów polskich do ich niemieckich braci</i> - określa typ listu ze względu na adresata i funkcję; - określa okoliczności powstania utworu G. Ciecowski <i>Nie pytaj o Polskę</i> ; - wskazuje anaforę i określić jej sens; - wskazuje aluzję literacką i przedstawić jej znaczenie;	- określa funkcję archaizmów leksykalnych; - nazwa i charakteryzuje grupy „my” i „oni”;; - określa zachodzące między nimi relacje; - wskazuje wydarzenia historyczne, do których odwołuje się wiersz; - przedstawia, po co biskupi przywołują postać św. Jadwigi; - określa zasługi świętej; - przedstawia sens nawiązania do tradycji karnawałowej w utworze; - przedstawić różnice w postawach wobec ojczyzny	- przedstawia, w jaki sposób poetka buduje nastrój patosu; - wyjaśnia sens i pochodzenie symbolu „złotego rogu”; - określa, kto i dlaczego ocenia inaczej dokonania św. Jadwigi; - uzasadnia, że <i>Orędzie...</i> jest głosem przeciw nacjonalizmowi; - śledzi obecność symboliki religijnej w poznanych utworach; - wskazuje określenia świadczące o intymnym stosunku osoby mówiącej do ojczyzny; - wyjaśnia, na czym polega „trudne mówienie” o rzeczach ważnych utworze;	- wyjaśnić, jak Konopnicka rozumie pojęcie narodu; - wyjaśnia, dlaczego model patriotyzmu budowany jest na postawie antyniemieckiej; - ocenia przydatność formuły patriotyzmu Konopnickiej we współczesnym świecie; - wyjaśnia, do jakiego symbolicznego gestu odwołują się nadawcy listu; - wyjaśnia słowa dotyczące wybaczenia; - określa znaczenie ostatniego akapitu dla wymowy całego listu; - porównuje ujęcie stosunków polsko-niemieckich w <i>Rocie</i> i <i>Orędziu...</i> z uwzględnieniem kontekstu historycznego; - wyjaśnia sens zestawienia ojczyzny z kochanką; - wyjaśnia zestawienie postaw patriotycznych z turpistycznymi realiami;	- śledzi i charakteryzuje obraz ojczyzny we współczesnych piosenkach;
<i>Mysł o (...)</i> powinowactwie z tym dzikim, namiętym wrzaskiem. Joseph Conrad jako świadek epoki kolonialnej	- opisuje odmienność Afryki widzianej oczami Europejczyka;	- określa postawę Europejczyka wobec odmienności natury Afryki; - nazwa wrażenia zmysłowe dominujące w postrzeganiu przestrzeni;	- analizuje stosunek Europejczyka do Innego; - wyjaśnia słowa Marlowa o Afrykańczykach i Afryce;	- wyjaśnia zjawisko akulturacji w odniesieniu do Europejczyków; - interpretuje sensy raportu Kurtza; - ocenia kolonialną misję białego człowieka;	- porównuje obrazy natury w <i>Jądrze ciemności</i> i innych utworach;
<i>Przed nami jest jądro ciemności...</i> Etyka i polityka w opowiadaniu Conrada	- przedstawia opinie bohaterów o Kurtzu;	- charakteryzuje bohatera; - wskazuje możliwe powody, dla których Marlow okłamuje narzeczoną Kurtza;	- przedstawia wyjaśnienie fenomenu kultu postaci Kurtza; - ocenia postać Kurtza;	- wyjaśnia sens ostatnich słów Kurtza; - porównuje dwie wizje człowieka opętanego przez zło;	- redaguje tekst ukazujący <i>Jądro ciemności</i> , jako ilustrację kolonializmu;
Młoda Polska jako czas przełomu –wędrowka przez symbole i motywy	- przedstawia znaczenie poszczególnych terminów; - wymienia patronów myślowych epoki;	- wskazuje autorów i tytuły rozmaitych tekstów kultury; - przedstawia krótko poglądy i dokonania patronów, myślowych epoki;	- charakteryzuje prądy literackie i artystyczne Młodej Polski;	- wyczerpująco przedstawia Młodą Polskę jako czas przełomu;	- przedstawia i omawia młodopolskie symbole i motywy w różnych tekstach kultury;